

Vakcinologie - Editorial

Vážení čtenáři, kolegové a kolegyně,

očkování se opět dostalo do záběru masmédií, tentokrát v negativním slova smyslu. Liga lidských práv se totiž rozhodla, že s očkováním zúčtuje jednou provždy a poukáže na zkorumpovanost osob, které se o očkování v českých podmínkách zajímají a organizují ho. Konkrétní osoby byly nepochybně pouze klamnými terči, cílem je zdiskreditovat očkování jako takové a nejlépe ho zcela zrušit. Nemá smysl detailně analyzovat publikovanou práci výše uvedené organizace, poněkud překvapuje pouze vysoká chybovost textu zpracovaného za nadační prostředky. Díky tomuto veledílu se dostala ne vlastní zásluhou do středu pozornosti i Národní imunizační komise (NIKO).

Kromě objevných výkřiků o různých konfliktech zájmů, které jsou zcela veřejně dostupné u každé zahraniční publikace a řady jiných nesmyslů, vedl mne přesto tento útok k určitému zamyšlení, jestli vše děláme dobře nebo nikoliv. Podíváme-li se do zahraničí a budeme-li hledat paralelu ve zde existujících orgánech, zjistíme, že v naprosté většině případů je imunizační komise na ministerstvu zdravotnictví zcela nezávislá a vytváří doporučení, která ministerstvo zdravotnictví bere zcela vážně. V našich podmínkách existuje celá řada různých orgánů a komisí, které připravují doporučení, avšak nikdo je nebere příliš v potaz. Aby komise měla dostatečnou váhu, byl zvolen model přímé účasti zástupců ministerstva. To má řadu výhod, zejména v mnohem vyšší schopnosti závěry realizovat ovšem na druhé straně jsou některá doporučení ne výhradně odborná, ale někdy i poněkud politická.

Aktuálním problémem je neřešení situace kolem hlavního hygienika. Buď je vinen, a v tomto případě by měl být nalezen promptně nástupce, anebo vinen není, a pak by se měl vrátit. Pikantní je i otázka konfliktu zájmů jednotlivých členů. Pokud bychom přistoupili na rétoriku Ligy, pak je v konfliktu každý, kdo byl v jakémkoliv kontaktu s farmaceutickým průmyslem. Je však třeba říci, že buď budeme mít komisi složenou z odborníků, kdy konflikt bude jasně deklarován a specifikován, nebo budeme mít komisi sice nezávislou, ale pololaickou. Neexistence jakékoliv vazby na farmaceutický průmysl je totiž z logiky oborové specifiky prakticky nemožná.

Nedávno jsem obdržel pozvání státi se expertem pro vakcíny Evropské lékové agentury a světe, div se, dopředu byl popsán případný konflikt zájmů. Ten je překvapivě definován poměrně jednoduše. Expert nemůže vlastnit akcie farmaceutického průmyslu a nesmí mít přímý finanční profit z jakéhokoliv finančního vztahu s ním. Pro mnohé možná překvapivě může jet na kongres, který mu hradí farmaceutická firma, může prováděti klinické studie.

Ne však jako jednotlivec, ale jako právnická osoba. Je věcí kultury, že každý by měl svůj případný konflikt veřejně deklarovat, a tam, kde je tento konflikt ve vazbě na konkrétní body programu, o těchto bodech nehlasovat. Věřme, že i zde zvítězí nakonec zdravý rozum a výsledný systém bude funkční.

*Za redakční radu
prof. MUDr. Roman Prymula, CSc, Ph.D.*

Salve. Dr. Langer